

Slavko Kolar - Breza

Bilješka o piscu:

U ličnosti Slavka Kolara nova i suvremena hrvatska književnost dobila je prvog autentičnog i izvornog humorista. Slavko Kolar rodio se 1891. u Palešniku, pokraj Garešnice, a djetinjstvom je vezan za taj kraj kao i zavičaj svoje majke (Moslavina). Najpoznatija književna djela su mu dvije antologijske knjige pripovjedaka "Ili jesmo - Ili nismo" (1933) i "Mi smo za pravicu" (1936). Vrijedi spomenuti da su u tim knjigama i antologijske Kolarove pripovjetke i to: "Svoga tijela gospodar", "Breza", "Kriza", "Mi smo za pravicu" i dr. Slavko Kolar je umro 1963.g. u Zagrebu.

Mjesto radnje:

Zaostalo selo u Hrvatskom zagorju

Vrijeme radnje:

Prva polovica XX stoljeća

Tema:

Težak život i smrt mlade žene Janice

Osnovna misao:

Ako je netko koga volimo neizlječivo bolestan, treba mu posvetiti malo više pažnje kako poslije ne bi osijećali krivicu ako nam voljena osoba umre.

Lica:

Janica, Marko, Mika, Kata, Jaga

Sadržaj priče:

Nekoliko dana poslije poroda Janicu, ženu Marka Labudana, svekar Mika i svekrva Kata, potjerali su na pašu. Padala je tužna jesen i rominjala kiša, a Janica se u cik zore morala ustajati. Postajala je sve blijeda i svakim danom sve bolesnija dok jednog jutra dva mjeseca nakon poroda, nije pala u nesvijest. U međuvremenu joj je umrlo dijete, a sve je to počelo kad se udala za Marka. U kući su je svi tjerali na posao, počevši od Mike i Kate, Marka, do šogorice Jage. Teško je ona to podnosila, ali sve iz ljubavi prema Marko. Nije bila

kao ostale snaše, već se za nju moglo reći da je gospodarska kći. Tako je jednog jutra stari Mika krenuo u obilazak sela u potrazi za liječnikom. Na pola puta predomislio se i vratio kući. Počeo je razmišljati o organizaciji Janičinog pokopa jer je znao da joj nema spasa. Otkad se Janica razboljela, Mikina je kuća bila puna ljudi koji su obilazili Janicu. A ona je samo željela vidjeti Marka, koji s njom nije ni riječi progovorio otkad se razboljela. No sve su mlade žene većinom dolazile zbog Marka, a Janici susjede dodvoravale lažnom ljubaznošću. Kad je Janica vidjela da Marko ne želi doći, silno se rastužila. U tom trenutku njezine zjenice su se proširile i ona je izdahnula. L. U kući je nastala panika jer je Janica umrla bez svijeće. Sutradan je upriličen skroman pokop. Osam dana nakon sprovoda, Marko je bio pozvan na svadbu kod Žugečića u susjedno selo. K Marko je bio općinski lugar i samim time uvažena osoba. No, na svadbi Marko se napio i bio otjeran iz svatova. C. U želji za osvetom krenuo je kući po pušku. Na putu je imao priviđenje. U liku breze vidio je Janicu i jako se uplašio.

Sutradan je želio posjećiti drvo, no nije imao hrabrosti. Poštedio je brezu koja ga je kasnije uvijek podsjećivala na sramotan odnos prema Janici za vrijeme njezine bolesti, ali i na sretne trenutke pune ljubavi koje je proveo s njom.